

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ
для науковців, освітян, інноваторів
за 11 – 15 вересня 2023 року

1. Документи міжнародних організацій	1
2. Корисні новини України та світу	4
3. Наукові заходи.....	13

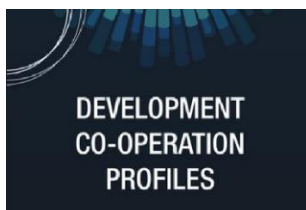
1. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: СПІВРОБІТНИЦТВО З МЕТОЮ РОЗВИТКУ

Організація економічного співробітництва та розвитку оприлюднила книгу «Профілі співробітництва з метою розвитку». У ній зібрані та проаналізовані перевірені статистичні дані щодо допомоги з метою розвитку й узагальнені тенденції розподілу географічного, секторального, по багатосторонніми організаціям та організаціям громадянського суспільства, наскрізним пріоритетам (гендерна рівність, розширення економічних прав та можливостей жінок, навколишнє середовище і клімат). Книга охоплює інформацію про офіційних та благодійних постачальників офіційної допомоги і фінансування розвитку, - членів ОЕСР, DAC, інших країн, фондів. Розглядаються ключові стратегічні пріоритети співробітництва з метою розвитку, відповідні інституційної структури та системи оцінювання. Це видання виходить щорічно упродовж 50-ти років як основа Звіту ОЕСР про співробітництво з метою розвитку. Щороку у центрі уваги звіту стоїть нове актуальне політичне питання, розгляд якого супроводжується короткими профілями постачальників допомоги та висвітленням ключових тенденцій у вигляді інфографіки.

Детальніше: <https://is.gd/v7OUvc>, <https://is.gd/E4IVHb>

Фото: скріншот

ОЕСР: ВИКОРИСТАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ ОСВІТИ В ПОЛІТИЦІ ТА ПРАКТИЦІ

Організація економічного співробітництва та розвитку оприлюднила звіт «Кого насправді хвилює використання досліджень у галузі освіти в політиці та практиці: розвиток культури участі у дослідженнях» із серії «Освітні дослідження та інновації». Наголошується, що у сучасному динамічному світі ухвалення рішень на основі фактичних даних є ключовим елементом ефективної політики в галузі освіти. Зокрема, створення культури участі у дослідженнях часто розглядається як важливий чинник посилення впливу досліджень. Однак не завжди зрозуміло, як це працює на практиці. У публікації проаналізовано дані щодо 30-ти систем освіти. Розглядається, як системний та організаційний потенціал участі в дослідженнях може бути вбудований у політику і практику. Подані приклади побудови культури участі у дослідженнях. Звіт фактично представляє собою практичний ресурс для політиків, керівників освіти, викладачів і наукової спільноти, який актуалізує діяльність з розбудови культури дослідницької участі в освіті.

Детальніше: <https://is.gd/XCtRPJ>, <https://is.gd/wBqQOj>,
<https://doi.org/10.1787/bc641427-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ДОВІДНИК З ВИМІРЮВАННЯ ЦИФРОВОЇ ТОРГІВЛІ

Організація економічного співробітництва та розвитку оприлюднила «Довідник з вимірювання цифрової торгівлі, друге видання». Наголошується, що цифрові технології роблять торгівлю глобальною. Зосереджуючись на двох критеріях - цифровому замовленні та цифровій доставці, видання пропонує концептуальну основу для вимірювання цифрової торгівлі, узгоджену зі стандартами макроекономічної статистики. Це допоможе укладачам статистики задовольнити потреби політиків у даних про цифрову торгівлю. Посібник ґрунтується на положеннях попереднього видання 2019 року, але, залишаючи фундаментальну систему вимірювання незмінною, деталізує визначення та розвиває методологію; забезпечує відображення прогресу у вимірюванні цифрової торгівлі; містить вказівки щодо складання статистики на основі різноманітних джерел. Посібник створює цінну спільну основу для вимірювання та розуміння цифрової торгівлі, є важливим ресурсом для розбудови статистичного потенціалу. Видання є результатом спільної праці Міжнародного валютного фонду, Організації економічного співробітництва та розвитку, Організації об'єднаних націй з торгівлі та розвитку та Світовою

організацією торгівлі.

Детальніше: <https://is.gd/ZpU94e>,
<https://doi.org/10.1787/ac99e6d3-en>

<https://is.gd/f50v7k>,

Фото: скріншот

ОЕСР: ЕФЕКТИВНІ СТАВКИ ПОДАТКУ НА НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ НДДКР

Організація економічного співробітництва та розвитку оприлюднила звіт «Ефективні ставки податку на нематеріальні активи НДДКР» із серії «Робочі документи ОЕСР з оподаткування». Наголошується, що податкові стимули передбачають знижене оподаткування доходів, отриманих від діяльності, пов'язаної з дослідженнями, розробками та інноваціями. Таким чином вони знижують загальний податковий тягар від інвестування у певні кваліфіковані нематеріальні активи. Як свідчить дослідження, використання таких пільгових режимів у сфері НДДКР останнім часом зросло. У 2022 році 21 з 38 країн ОЕСР та 16 з 27 країн ЄС пропонували податкові пільги на основі доходу для НДКР та інновацій. У звіті наводяться результати дослідження вимірювання їх впливу на оподаткування компаній та пропонується методологія побудови відповідних індикаторів; аналізується, як такі стимули впливають на рішення компаній щодо інвестування.

Детальніше: <https://is.gd/kMiq4P>,
<https://doi.org/10.1787/191dad43-en>

<https://is.gd/nuZ4qQ>,

Фото: скріншот

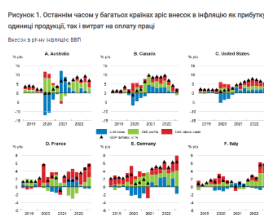
ОЕСР: ЧИННИКИ, ЯКІ ВЛИВАЮТЬ НА ВНУТРІШНІЙ ІНФЛЯЦІЙНИЙ ТИСК

На сторінці блогу Ecoscore опублікована стаття «Чинники інфляції: як доходи від капіталу та праці вплинули на внутрішній інфляційний тиск», підготовлена співробітниками департаменту економіки Організації економічного співробітництва та розвитку. У ній розглядається зв'язок між інфляцією, яка

спричинила кризу вартості життя, та підвищенням доходів компаній і заробітної плати. Досліджувались показники інфляції ВВП з 2019 року для трьох країн-експортерів сировини ОЕСР (Австралія, Канада та Сполучені Штати) і шести країн-імпортерів. Встановлено, що країни-експортери сировини зазнали вищої інфляції ВВП у 2021-2022 роках, ніж імпортери. У США і Канаді прибуток у розрахунку на одиницю продукції збільшувався упродовж більшої частини 2021-22 років, оскільки інфляція ВВП зростала, але впав, коли інфляція ВВП зменшилась наприкінці 2022 року та на початку 2023 року. У Канаді такий прибуток став від'ємним у 1-му кварталі 2023 року. Для більшості крупних європейських економік інфляція ВВП та частка прибутку навпаки зросли у 1-му кварталі 2023 року. Витрати на оплату праці на одиницю продукції у першій половині 2023 року зросли у Австралії, євросоні (включно з Францією, Німеччиною, Італією) та Великій Британії. Внесок від податків був особливо нестабільним після шоку COVID-19 (субсидії, пов'язані з пандемією, які згодом були скасовані, а також зміни в структурі витрат, зокрема - домашніх господарств). За два десятиліття до пандемії існував стійкий негативний зв'язок між прибутком на одиницю продукції та витратами на оплату праці, причому збільшення одного частково поглиналося падінням іншого. Останнім часом цей зв'язок ослаблений. Динаміка частки прибутку у ВВП надає непрямі докази того, що сукупна прибутковість останнім часом зростала. Для більшості економік ОЕСР прогнози в «Економічних перспективах» за червень 2023 року передбачають, що упродовж наступних 18 місяців реальна заробітна плата почне відновлюватися в усіх економіках G7, частка праці в національному доході зросте, навіть якщо загальна та базова інфляція зменшуватимуться.

[Детальніше: https://is.gd/r31ADd](https://is.gd/r31ADd)

Фото: скріншот

2. Корисні новини України та світу

УГОДА МІЖ ELSEVIER ТА DEAL ПРО ПУБЛІКАЦІЮ ТА ЧИТАННЯ

Міжнародний академічний видавець Elsevier та консорціум DEAL, який представляє німецькі дослідницькі інститути, домовились про контракт на публікацію та читання, який дозволяє дослідникам установ-учасників публікуватись у відкритому доступі у понад 2,5 тис. журналів Elsevier (включно з Cell Press і The Lancet). За це установи сплачують за публікацію та читання внесок у розмірі 2550 євро (6450 євро для Cell Press і The Lancet) за кожну статтю. Також заклади-учасники угоди отримують знижку 20% на APCs

журналів Elsevier Fully Gold Open Access і 15% на журнали Cell Press та The Lancet. При цьому вони отримують доступ для читання майже всіх наукових журналів Elsevier. Відповідну угоду було підписано 1 вересня 2023 року, вона діятиме до кінця 2028 року. Це новий етап взаємодії, оскільки у 2018 році сторони не дійшли згоди, у результаті чого близько 200 німецьких дослідницьких установ розірвали свої ліцензійні угоди з Elsevier, а видавець обмежив їх доступ до своїх журналів. Дослідження 2021 року показало зниження частки ринку Elsevier для статей установ DEAL і скорочення цитування статей Elsevier авторами DEAL. Elsevier зазнав критики через боротьбу з так званими «тіньовими бібліотеками» замість розгортання діяльності у напрямку відкритого доступу.

Детальніше: <https://is.gd/cuyGz7>, <https://is.gd/AHLY98>, <https://is.gd/dyMY32>,
<https://is.gd/ZNtrYs>, <https://is.gd/TJEMDA>, <https://deal-konsortium.de/vertraege/elsevier>

Фото: pixabay.com

ЗАХИСТ АКАДЕМІЧНОЇ СВОБОДИ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття групи авторів «Посібник із захисту академічної свободи своїми руками». Він допоможе викладачам керувати загрозами їхній академічній свободі та реагувати на них, - від з'ясування джерела проблем до пошуку союзників і ресурсів. Академічна свобода є основоположною гарантією продукування знань, що дає змогу вченим проводити свої дослідження і поширювати їх результати. Нападки на академічну свободу, вважають автори, останніми роками посилились. Зокрема, у 40 штатах США зафіксоване залякування з боку політичних організацій, переслідування у соціальних мережах, прямі погрози фізичного насильства. Педагогіка, навчальні програми та дослідницькі спеціалізації зазнають безпрецедентного громадського контролю та критики. Лише деякі установи здатні протистояти їм. Пропонується використовувати довгострокові стратегії і практики для захисту викладачів і зміцнення академічної свободи: пізнання ландшафту (аналіз ситуації з академічною свободою в регіоні та кампусі); вивчення прав, союзників і ресурсів; визначення плану. Вчені із загальнодоступним профілем можуть покладатись на експертів, які допоможуть упоратись з цькуванням у соціальних мережах і переслідуваннями в інтернеті. Бажано заздалегідь обговорити програму дослідження, її зв'язок зі стандартизованими вимогами, план передачі знань, віднайти тематичні онлайн-ресурси для обговорення «гарячих тем» і пояснення аудиторії, що не обізнана з ними, створити інклюзивний навчальний простір. Важливо також, щоб університети долучались до популяризації

принципів академічної свободи, наприклад створивши сайт про академічну свободу, її сутність, політику тощо.

Детальніше: <https://is.gd/0NpiCf>

Фото: pixabay.com

НАВЧАННЯ ОКЕАНОГРАФІЧНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

У листопаді-грудні 2023 року на платформі OTGA відбудуться два тренувальних курси: «Картографія та аналіз вразливості прибережних територій з використанням застосунку QGIS» і «Дистанційне зондування кольору океану: дані, обробка та аналіз». Курс з картографії (13-24 листопада 2023 року) покликаний ознайомити із застосунком GIS для аналізу вразливості прибережних територій, навчити основних методів картографії вразливості до штормів, дослідження їхніх соціально-економічних наслідків з використанням інструментів з відкритим вихідним кодом, залучити до практичних занять зі збору, оброблення та аналізу прибережних просторових даних, підготовки тематичних базових карт вразливості узбережжя до цунамі, штормів та їхніх наслідків. Курс з дистанційного зондування (27 листопада - 8 грудня 2023 року) ознайомить учасників з морською оптикою, методиками дистанційного зондування та його практичним використанням для картографування первинної продуктивності, класів фітопланктону та цвітіння водоростей. Організатор - Індійський національний центр океанографічних інформаційних послуг.

Детальніше: <https://is.gd/QVXaXb>, <https://is.gd/FeJVz3>, <https://is.gd/z6yWGW>, <https://is.gd/kkXD7M>, <https://is.gd/jC7Nd1>, <https://is.gd/7zB5r2>

Фото: pixabay.com

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ НОВОЇ РЕДАКЦІЇ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 012 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

Міністерство освіти і науки пропонує до громадського обговорення проєкт нової редакції стандарту вищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Стандарт оновлений з урахуванням потреби формування у фахівців компетентностей з питань раннього втручання, відповідно до Концепції створення та розвитку системи

раннього втручання на період до 2026 року (урядове розпорядження від 15 вересня 2021 р. № 1117) та Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів від 25 квітня 2023 р. № 372-р). Стандарт містить загальну характеристику та вимоги до освітніх програм в частині рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання. Зауваження та пропозиції до проекту стандарту можна подати до 24 вересня 2023 року.

Детальніше: <https://is.gd/IAHSHi>, <https://is.gd/7J1jwQ>

Фото: pixabay.com

CHATGPT ЗАКЛИКАЄ ДО МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ДІЙ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Ліен Рамер «Адаптуйтеся, розвивайтеся, піднімайтеся: ChatGPT закликає до міждисциплінарних дій». У ній наголошується, що у відповідь на розповсюдження інструментів ГШІ нам потрібно заохочувати відкритий міждисциплінарний дискурс і підтримувати різноманітні тематичні дослідження штучного інтелекту. Наразі наслідки повсюдного використання ШІ неясні, але зрозуміло, що запуск ChatGPT викликав значний резонанс у сфері вищої освіти, де найбільша увага прикута саме до питань академічної доброчесності. Чи можуть студенти використовувати інструменти штучного інтелекту для «списування», чи повинні викладачі оцінювати студентів університетів і коледжів за настільки тривіальні результати, які надає чергова версія великої мовної моделі? Замість того, щоб контролювати активність взаємодії здобувачів освіти з ГШІ, краще знайти способи ефективного використання його потенціалу у викладанні та дослідженнях. Також необхідно адаптувати підхід до оцінювання і прийняти той факт, що ГШІ буде широко задіяний у навчанні та інших видах діяльності. Отже, необхідно удосконалювати мислення і використовувати експертні знання в різних дисциплінах. Автор пропонує власне бачення того, що слід зробити. По-перше, необхідна постійна адаптація, адже ChatGPT є один із провісників надзвичайно захопливої технологічної хвилі, тому необхідно діяти швидко і максимально використовувати його потенціал. По-друге, потрібно розвиватись, відкидаючи непродуктивні обмеження та застосовуючи ChatGPT в якості інструменту викладання і навчання. По-третє, слід зростати, адже ChatGPT став каталізатором змін у практиці викладання та удосконалення мислення. Настав час використання нової технології для розвитку вищої освіти до рівня, що відповідає її назві. Інституції та окремі особи, які відмовляються адаптуватися до світу, в якому ШІ відіграє важливу роль, ризикують перетворитися на динозаврів.

Детальніше: <https://is.gd/BvIINl>, <https://is.gd/3dPeEB>

Фото: pixabay.com

СТУДЕНТИ-АМБАСАДОРИ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Еллі Нік «Студентські послі - ключові гравці у розширенні участі». У ній автор пропонує своє бачення того, як розробити та запустити ефективну програму студентів-амбасадорів для підтримки ініціатив з розширення участі, що є ключовим пріоритетом для урядів багатьох країн, у т.ч. Австралії. Нинішні студенти університету можуть відігравати вирішальну роль у здійсненні інформаційних програм як у кампусі, так і за його межами. Вони наставляють учнів шкіл і виступають прикладом для наслідування, діляться своїм освітнім досвідом із майбутніми студентами та підвищують обізнаність про різні шляхи післяшкільного навчання. Еллі зосереджується на тому, як запровадити ефективну практику студентських послів, щоб допомогти розширити ініціативи щодо участі: від планування до найму та підтримки. Спираючись на власний досвід керівника досліджень і оцінки студентського капіталу в Технологічному університеті Сіднея, вона пропонує наступні кроки: планування програм розширення участі (перегляд мети, розроблення інформаційної діяльності, оцінювання та зворотній зв'язок, визнання та заохочення); набір студентських амбасадорів (прагнення до різноманітності, прозорості, продуманий підбір персоналу); підтримка студентських амбасадорів (навчання та розвиток, системи підтримки, використання технологій). Постійне вдосконалення є ключовим елементом усіх ініціатив. Тому необхідно постійно збирати дані від усіх сторін, регулярно переглядаючи та вдосконалюючи програму на основі результатів оцінювання, відгуків і контексту, в якому працюють амбасадори. Це дозволить забезпечувати високу ефективність і актуальність програми для досягнення її цілей.

Детальніше: <https://is.gd/DJNv64> , <https://is.gd/4dO3fW>

Фото: pixabay.com

ОНОВЛЕНО ПЕРЕЛІК НАУКОВИХ ФАХОВИХ ВИДАНЬ УКРАЇНИ

На офіційному сайті Міністерства освіти і науки України оновлено Перелік наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії. Зміни до Переліку внесені на підставі рішення Атестаційної колегії МОН, яке відбулось 23 серпня 2023 року. Рекомендовано присвоїти дев'яти та внести зміни відносно десяти друкованих періодичних видань категорії «Б» (наказ МОН від 23.08.2023 № 1035). Актуальний перелік наразі містить 134 друкованих та 8 електронних видань категорії «А», а також відповідно 1351 та 105 категорії «Б». Рішення щодо оновлення Переліку прийняте відповідно до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15 січня 2018 року № 32, зареєстрованого в Мін'юсті України 6 лютого 2018 року за № 148/21600.

Детальніше: <https://bit.ly/3Oc9zIz>, <https://is.gd/eBBPLO>, <https://is.gd/9jzdnd>

Фото: pixabay.com

ДРУКОВАНА СТОРІНКА, ЯК І РАНІШЕ, ВАЖЛИВА ДЛЯ ВЧЕНИХ І СТУДЕНТІВ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Керолайн Болл «Друкована сторінка, як і раніше, важлива для вчених і студентів». У ній автор пояснює, чому незважаючи на те, що університетські бібліотеки вкладають значні кошти у цифрові ресурси, звичайні паперові книги, як і раніше, життєво важливі для досліджень, викладання і збереження знань. Академічні бібліотеки та архіви зберігають і забезпечують доступ до наукової інформації та освітніх текстів. Але ця місія в епоху цифрових технологій ускладнюється та зазнає численних викликів, - у першу чергу через те, що студенти майже повністю покладаються на онлайн-ресурси. Придбання бібліотеками звичайних книг та передбачає повне володіння ними, зберігання, переформатування колекцій та вільний обмін. Тоді як електронні книги та онлайн-журнали, як правило, передбачають обмежене ліцензування, що може поставити під загрозу довгостроковий доступ до освіти. Керолайн зосереджує увагу на різниці у доступі до фізичних книжок та цифрового контенту, впливі на здоров'я, витратах на обладнання, які в сукупності поглиблюють освітню нерівність, а також проблемах сприймання мозком складних концепцій способів навчання, бюджетному тиску та умовах доступу у період пандемії. До недоліків цифрового контенту автор відносить залежність студентів та науковців від ресурсів, які можуть стрімко зникнути з

доступу через корпоративні рішення, бізнес-політики, інші обмеження та непередбачувані обставини. Це входить у протиріччя з роллю академічних кіл як зберігачів знань попередніх і нинішнього поколінь. Під загрозою опинились не лише підручники, а й першоджерела, рідкісні книги, спеціальні колекції унікальних знань та історії. Керолайн Болл вважає, що бібліотеки повинні розглянути інноваційні моделі, які будуть здатні збалансувати зручність та обмеження. Наприклад, можна скористатись тим, що законодавство про авторські права дозволяє змінювати формат цифрових текстів для архівних цілей; переглядати умови ліцензування для цілей освіти для сприяння обміну та збереженню; звільнити бібліотеки від управління цифровими правами (DRM) та обмежень авторських прав на цифрове архівування; забезпечити державне фінансування оцифровки рідкісних друкованих видань і спеціальних колекцій; проводити політику, що вимагає безперервного доступу до академічних ресурсів, які припинили своє існування; надавати субсидії та гранти бібліотекам для збереження друкованих колекцій, доступних для громади; розвивати міжбібліотечні партнерства для збереження друкованих еквівалентів важливих цифрових ресурсів. Академічні бібліотеки також повинні досліджувати альтернативні цифрові моделі, такі як відкриті освітні ресурси (OERs). Слід пам'ятати, що друковані видання мають незамінну роль для поглибленого читання та надійного довготривалого доступу. Тому треба використовувати сильні сторони кожного формату у змішаній моделі. Академічна спільнота повинна використовувати цифрові пропозиції на розумних умовах, а не підтримувати максимізацію прибутків видавців. Інклюзивний доступ до інформації уможливорює соціальну мобільність, відкритість та зростання. Зручність не повинна переважати над сталістю: бібліотеки та університети служать суспільству, а не акціонерам.

Детальніше: <https://is.gd/kehNrS>, <https://is.gd/sWZQ2I>

Фото: pixabay.com

DIGITAL ECONOMY AND SOCIETY INDEX - DESI

Кабінет Міністрів затвердив перелік показників Індексу цифрової економіки та суспільства (Digital Economy and Society Index / DESI) в Україні, а також порядок збору та обміну даних на основі методології ЄС. Відповідне Розпорядження від 5 вересня 2023 р. № 774-р оприлюднене на урядовому порталі. Упродовж наступних 6-ти місяців Мінцифра розробить відповідні методичні рекомендації. Передбачається, що документ забезпечить передумови для відстеження прогресу цифрової економіки, а також можливості порівняння з іншими країнами ЄС. DESI, який характеризує прогрес держав-членів ЄС у досягненні

цілей Програми цифрового десятиліття ЄС до 2030 року, щорічно публікується Європейською комісією. Ключові елементи DESI відповідають цифровим цілям ЄС: безпечна та стійка цифрова інфраструктура, цифрові навички, цифровізація бізнесу та цифровізація публічних послуг. Включення України до DESI допоможе реалізувати державний потенціал цифрової конкурентоспроможності, а також сприятиме інтеграції до Єдиного цифрового ринку ЄС.

Детальніше: <https://is.gd/ZI3NBx>, <https://is.gd/qISWuA>, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>, <https://is.gd/pY4q53>

Фото: ЄК

EUROPEAN INVENTOR AWARD 2024

Європейське патентне оголосило про прийом заявок на участь у престижній інноваційній премії Європи «European inventor award», яка відзначає технологічні прориви, привертає увагу до винахідників, популяризує винахідницьку діяльність, заохочує до перетворення ідей на прикладні рішення з вирішення актуальних проблем. Також премія популяризує правову культуру у IP-сфері та європейську патентну екосистему. Взяти участь у заході можуть особи, які мають принаймні один патент на винахід від Європейського патентного відомства та здійснили комерціалізацію свого винахода у Європі. Основні преміальні категорії: промисловість; дослідження; малі та середні підприємства; досягнення упродовж життя. Також будуть визначатись володарі призу глядацьких симпатій та молоді винахідники. Переможці отримають кубок, сертифікат та відповідну рекламу у ЗМІ. Заявку на номінацію можна подати до 1 жовтня 2023 року.

Детальніше: <https://is.gd/fUFDrG>, <https://nominate.epo.org/>, <https://is.gd/QdQ8YR>, <https://is.gd/e9Wb31>, <https://is.gd/XgZsFO>, <https://ukrpatent.org/uk>

Фото: скріншот

ЗВІТ ЩОДО РИЗИКІВ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ

На сайті Громадської організації «Об'єднання маркетологів України» опубліковано звіт за результатами опитування щодо ризиків використання штучного інтелекту типу ChatGPT в університетах України. У ньому наголошується, що новим ризиком, з яким зіштовхнулися українські викладачі та керівництво ЗВО у 2023 році, є поширення в університетському середовищі інструментів штучного інтелекту, здатні імітувати людську мову і генерувати текст, який важко відрізнити від написаного людиною. Було проведено опитування, в якому взяли участь 65 респондентів із 30-ти ЗВО України. Отримані за його результатами думки з питань використання ШІ розбито на 7 груп за відношенням до ГШІ та пропонованими діями у зв'язку з його розповсюдженням.

Детальніше: <https://is.gd/dmgU7a>, <https://is.gd/taATHV>

Фото: скріншот

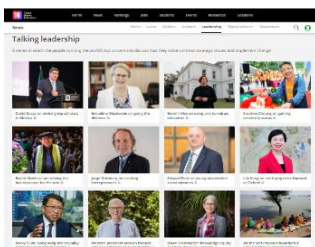

ЩО ГОВОРЯТЬ ЛІДЕРИ

На сайті Times Higher Education опублікована добірка статей «Що говорять лідери». Вона присвячена обговоренню керівниками провідних університетів світу загальних стратегічних проблем освіти й запровадження змін. Ресурс складається з шістдесяти дев'яти статей, у яких містяться поради з вирішення широкого спектру питань. Зокрема привертають увагу роздуми про залучення найкращих науковців; дистанційне навчання; використання мистецтва для переосмислення освіти; статус університету; бізнес-кейси для мистецтва; виховання підприємців; соціальна місія молодих університетів; як не намагатись бути Гарвардом чи Оксфордом; між Китаєм і світом.

Детальніше: <https://is.gd/XtJgeD>

Фото: скріншот

3. Наукові заходи

3.1 Вже відбулись

GLOBAL ACCESS FUND DATACITE

13 вересня 2023 року відбудеться інформаційна сесія «Створення більшої справедливості та залучення за допомогою Global Access Fund DataCite». Під час заходу планується обговорити наступні питання: сфера, відповідність вимогам і діяльність фонду; як подати заявку та отримати підтримку від GAF; критерії оцінювання та процедура відбору. Зокрема, планується обговорити відкритий конкурс, оголошений для зацікавлених некомерційних організацій, дослідницьких центрів, постачальників послуг з країн Африки, Латинської Америки, Близького Сходу, Азії. Глобальний фонд доступу (GAF) створений, щоб надати можливість організаціям у всьому світі зробити результати своїх досліджень доступними. Він забезпечує фінансову підтримку для інформаційної діяльності та розвитку інфраструктури, щоб більше організацій могли скористатися послугами інфраструктури DataCite. GAF є частиною Програми глобального доступу GAP. Організатори: DataCite, Global Access Fund.

Детальніше: <https://is.gd/NrHTWc>, <https://is.gd/646Pjk>, <https://is.gd/gQzQpp>

Фото: організатори

ERASMUS GOES DIGITAL WEBINAR

14 вересня 2023 року стартує нова серія вебінарів Erasmus Goes Digital. Під час першого вебінару буде обговорюватись стан справ EWP 2023 (набуті уроки, очікування спільноти вищої освіти на 2023 -2024 роки) та напрями покращення інформаційної панелі EWP (будуть представлені нові параметри і доступні інструменти). Організатор - консорціум Erasmus Without Paper (EWP).

Детальніше: <https://is.gd/jZCBrQ>, <https://is.gd/RKim9a>, <https://is.gd/6btLW2>, <https://is.gd/Ez6ynD>

Фото: скріншот

ВЕБІНАР ВІД ПРОЕКТУ EOSC FUTURE

14 вересня 2023 року відбудеться вебінар «Поділіться своїми навчальними ресурсами на порталі EOSC». Захід покликаний допомогти тим, хто має бажання зареєструвати свої навчальні ресурси у навчальному каталозі EOSC на EOSC Marketplace, ознайомити з процесом реєстрації та розширити уявлення про центр знань EOSC. Під час вебінару планується презентувати каталог і центр знань EOSC, продемонструвати робочий процес інтеграції навчальних ресурсів та роботи з API та каталогами, провести онбордінг. EOSC Knowledge Hub повністю інтегрований із порталом EOSC, та являє собою платформу знань щодо європейської хмари відкритої науки, де представлені курси, інструменти побудови навчання та навчальні ресурси відповідного спрямування. Тут міститься безкоштовний та платний контент, що стосується EOSC, його послуг, пов'язаних концепцій FAIR та Open Science. Об'єднуючи різні джерела інформації, Центр знань діє як центральний навчальний центр для всього, що стосується EOSC і відкритий для дослідників, постачальників послуг, політиків, спонсорів, бібліотекарів, IT-відділів, розпорядників даних і тренерів. Організатор - Проект EOSC Future.

Детальніше: <https://is.gd/pu1cNH>, <https://is.gd/KGdn0X>, <https://is.gd/ASxFzr>

Фото: скріншот

ПЕРЕВАГА ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ

14 вересня 2023 року відбудеться вебінар «Перевага відкритого доступу: як відкритий доступ покращує ваш вплив». Захід покликаний наочно продемонструвати переваги публікацій у відкритому доступі. Планується обговорити сутність концепції відкритого доступу, яка дозволяє донести результати досліджень до найбільш широкої аудиторії; розглянути процедуру публікації у відкритому доступі; проаналізувати вигоди для основної аудиторії відкритого доступу - освітян, практиків, політиків та ЗМІ; визначити вплив відкритого доступу на прогрес науки та суспільства. Організатор – Wiley.

Детальніше: <https://www.wiley.com/en-us/customer-success/webinars-and-events>, <https://is.gd/IroCji>

Фото: скріншот

STARTUP WORKSHOP ВІД KSE GBS

15-17 вересня 2023 року відбудеться Startup Workshop. Під час заходу планується обговорити наступні питання: як працювати з ідеями, уточнення бізнес-плану; презентації Lean Canvas - створення прототипу; створення кращої презентації. Учасники матимуть можливість попрацювати над власною інноваційною ідеєю; взяти участь у робочих сесіях з відпрацювання навичок від досвідченого американського стратега з цифрового маркетингу; перейняти досвід у створенні, масштабуванні та трансформації бізнесу; розробити покроковий план розвитку бізнес-ідеї; набути досвіду роботи в командах під супроводом менторів від KSE GBS; прокачати навички пітчінгу. Організатор - KSE Graduate Business School.

Детальніше: <https://is.gd/WI9TyM>, <https://forms.gle/UwC7wV1wh6LKQRLt9>

Фото: скріншот

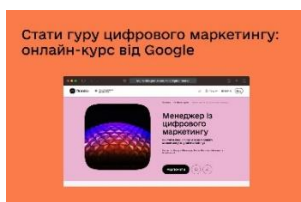

НОВИЙ ОНЛАЙН-КУРС ВІД МІНЦИФРИ ТА GOOGLE

На платформі «ДіяОсвіта» став доступним новий освітній курс «Менеджер із цифрового маркетингу». Автори курсу наголошують, що грамотний цифровий маркетинг може до 80% збільшити упізнаність бренду, тому він має високу затребуваність і надійні перспективи для розвитку. Під час навчання слухачі дізнаються, як зробити перші кроки до професії; що потрібно знати для опанування digital-маркетингу; отримують теоретичні знання та практичні навички; опанують такі інструменти цифрового маркетингу, як Google Ads, Google Analytics, Data Studio; матимуть можливість виконати ряд практичних вправ і використати спеціально підготовлені тести для перевірки набутих знань. Організатори: Міністерство цифрової трансформації України, Google.

Детальніше: <https://is.gd/XIkC9K>, https://t.me/diia_education/771

Фото: Дія.Освіта

3.2 Заплановані

ЗМІЦНЕННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА НАУКОВОГО СЕКТОРУ

19 вересня 2023 року відбудеться вебінар «Зміцнення української вищої освіти та наукового сектору: роль переміщених українських дослідників». Захід покликаний стати майданчиком обговорення питань довгострокової підтримки, реформування та розвитку сектору вищої освіти та науки. Планується обговорити, як переміщені українські дослідники можуть зробити свій внесок у зміцнення української вищої освіти та наукового сектора; розглянути приклади продовження стипендіями MSCA4Ukraine академічної діяльності в європейських наукових установах; поділитись досвідом налагодження і підтримки зв'язків переміщених осіб зі своїми українськими установами і сектором досліджень та інновацій в Україні. Захід проводиться в рамках програми MSCA4Ukraine. Організатор – Європейська асоціація університетів.

Детальніше: <https://is.gd/yTtbO0>, <https://is.gd/sWJdnt>, <https://is.gd/uIGuZv>, <https://is.gd/HYnrIF>

Фото: організатори

ЯК БІБЛІОТЕКАРІ МОЖУТЬ ВИКОРИСТОВУВАТИ ШІ

19 вересня 2023 року відбудеться вебінар «Діалоги зі ШІ: розкриття оперативної розробки для бібліотекарів». Захід покликаний сприяти розумінню важливості оперативного проектування - ключової навички для оптимізації взаємодії зі ШІ та надати слухачам уявлення про те, як саме бібліотекарі можуть використовувати інструменти ШІ та оперативне проектування CLEAR, щоб краще підтримувати дослідження, навчання й активніше залучати користувачів. Під час вебінару планується обговорити наступні питання: грамотність у поводженні з ШІ серед співробітників академічних бібліотек; поширені виклики у поточному ландшафті; фундаментальна роль оперативного проектування для максимізації цінності, отриманої від програм ШІ; розуміння структури CLEAR, - інструменту, розробленого для ефективного спілкування з системами ШІ; реальні приклади того, як фреймворк CLEAR може покращити взаємодію з моделями ШІ (такими, як GPT-4); швидке проектування майбутніх бібліотечних практик, включно з потенційними змінами у навчанні інформаційній грамотності, допомозі у дослідженнях та підготовці контенту. Організатор – Choice-ACRL.

Детальніше: <https://is.gd/4pZ1cZ>, <https://is.gd/EPI09K>, <https://is.gd/6iy3ho>

Фото: скріншот

ФОРУМ РАД МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

19 жовтня 2023 року в онлайн-форматі відбудеться Всеукраїнський форум рад молодих вчених. Захід покликаний стати площадкою для обговорення викликів і можливостей для розвитку молодих вчених. Планується обговорити питання активізації співпраці молодих вчених, представників інститутів громадянського суспільства, органів державної влади; встановлення відносин з основними зацікавленими особами та іноземними партнерами; обміняти досвідом щодо сприяння розвитку наукового потенціалу (зокрема - із залученням міжнародної підтримки) та популяризації результатів науково-технічної діяльності молодих вчених. Програма форуму включатиме дві основні панельні дискусії: «Виклики та можливості впровадження та масштабування розробок молодих вчених в Україні», «Можливості міжнародної підтримки науково-технічної діяльності молодих вчених в контексті повоєнної відбудови». Організатор - Рада молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України.

Детальніше: <https://is.gd/4RuPgN>, <https://forms.gle/Uu2jonhS5n3Wv1tv9>

Фото: скріншот

ВІДКРИТА НАУКА ТА ІННОВАЦІЇ В УКРАЇНІ 2023

26-27 жовтня 2023 року відбудеться міжнародна конференція «Відкрита наука та інновації в Україні 2023». Захід покликаний стати площадкою для обговорення практичних аспектів впровадження принципів відкритої науки та сприяння розвитку інновацій, пошук шляхів вирішення нагальних проблем безперебійного доступу до науково-дослідницької інфраструктури, результатів наукової діяльності, реформування системи оцінювання наукових досліджень та пришвидшення інтеграції української науки до Європейського дослідницького простору. Під час конференції планується обговорити питання упровадження Національного плану відкритої науки, зокрема: розвиток та підтримка відкритої дослідницької інфраструктури; реформування практик оцінювання наукових досліджень; забезпечення відкритого доступу до результатів наукових досліджень; відкриті дослідницькі дані та відтворюваність наукових досліджень; розвиток, можливості та бар'єри у доступі до наукових знань;

залучення громадян до участі в науковій та науково-технічній діяльності; інновації. Захід відбуватиметься у рамках міжнародного тижня відкритого доступу 2023. Організатори: Міністерство освіти і науки України, Державна науково-технічна бібліотека України, Лейбніцький інформаційний центр науки та технологій.

Детальніше: <https://conference2023.dntb.gov.ua/>, <https://is.gd/4mjsR0>, <https://www.openaccessweek.org/theme/uk>, <https://is.gd/kYXhZ7>

Фото: скріншот

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проекту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL,

<https://t.me/NationalRepository>,

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQItYQzEroTVETPdJh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>

<https://www.threads.net/@202307es>

<https://mastodon.social/@es2023>